

BOGNYHED

Josefus på dansk

Af Ole Andersen

Det er noget af en sensation, når der sidst på året udkommer en ny dansk oversættelse af en af den jødiske historieskriver Josefus' bøger.

Josefus blev født i Israel år 37 e.Kr. og døde omkring år 100. Han var jøde, af præsteslæggt. Egentlig hed han Josef ben Mathias, men han blev kendt under sit latinske navn Flavius Josefus.

Det kendteste af Josefus' værker er bogen *Den Jødiske Krig* om jødernes oprør mod Rom i år 66-73 e.Kr. Det er dette værk, der nu udkommer på dansk. Men Josefus skrev også et andet stort værk *Antiquitates Judaicae*, der gennemgår hele Israels historie fra skabelsen til udbruddet af oprøret. To mindre værker er dels *Vita*, en selvbiografisk bog, der dog næsten udelukkende er et forsvarsskrift for Josefus' handlinger ved begyndelsen af det jødiske oprør, og dels *Mod Apion*, der er et forsvarsskrift for jødedommen mod beskyldninger fremført af forfatteren Apion og andre.

Oprørsleder

Josefus' værker hører til de absolut vigtigste kilder til forholdene i Israel i de sidste århundreder før og det første århundrede efter Kristi fødsel. Uden Josefus' værker ville vores viden om de politiske forhold i denne periode være betydeligt begrænset. Men Josefus fortæller også om de religiøse forhold, om forskellige jødiske grupper, om skik og brug, om byernes udseende og om mange af tidens imponerende bygningsværker.

Når arkæologiske fund kombineres med oplysninger fra Josefus og andre skriftlige kilder, får vi et levende og

spændende indblik i menneskers liv i Israel for 2000 år siden.

Og så er Josefus tilmed spændende læsning. Ikke mindst beretningerne om hans egne oplevelser under oprøret mod romerne, er dramatiske. I år 64 e.Kr. havde Josefus været i Rom for at skaffe nogle fængslede jødiske præster fri. Da oprøret mod romerne brød ud kort efter hans hjemkomst til Jerusalem, blev han udnævnt til leder af oprøret i Galilæa.

Allerede i år 67 blev han dog taget til fange af den romerske general Vespasian. Men da Josefus forudsagde, at Vespasian ville blive kejser - sådan fortæller han det selv - fik han lov til at overleve. I år 69 blev Vespasian faktisk kejser, og Josefus blev frigivet og kunne følge forløbet af resten af oprøret fra romersk side. Den barske beretning om Jerusalems fald i år 70 og kampen om Masada nedskrev han få år senere i Rom. Og det er den, der nu kan læses på dansk.

Rabat

Den nye danske oversættelse er foretaget af lektor Erling Harsberg og gennemgået af Per Bilde og Jens Erik Skydsgaard. Oversætteren og redaktøren har forsynet bogen med indledning, noter og tidstavle. Bogen udgives med støtte fra bl.a. Selskabet til Historiske Kilders Oversættelse og udkommer på Museum Tusulanums Forlag. Omfanget bliver ca. 520 sider, og forlaget forventer, at bogen kan udkomme til december.

Subskriptionspris indtil 15.6.96 er 198 kr. (bogladepris ved udgivelsen bliver 298 kr.). Subskription sker ved henvendelse direkte til: Museum Tusulanums Forlag Njalsgade 92, 2300 København S. Tlf.: 35 32 91 09; fax: 35 32 91 13. ■

TEL

udgives af
Selskab for Bibelsk Arkæologi
Bjergegade 90 st.tv.,
DK-7000 Fredericia
Tlf.: 75 93 03 53
Dansk giro: 7 63 96 43
Norsk giro: 0805 1979533

Redaktion:

Ole Andersen (ansv. red.)
Tlf.: 47 38 58 58

Sanne Bojesen
Nicolai Winther-Nielsen

Lay-out:

DANgrafik, Herning

Tryk:

S.M.Olsens Bogtrykkeri, Holbæk

Artikler i TEL dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller SBA's synspunkter.

TEL sendes gratis til medlemmer af Selskab for Bibelsk Arkæologi. Kontingent for 1996: Danske kr. 125,- / norske kr. 140,-. Medlemskab tegnes ved henvendelse til SBA.

Selskabets bestyrelse:

Studentersektretær Jan Mortensen (formand)

Lektor Nicolai Winther-Nielsen (næstformand)

Rejsekonulent Hans Hansen (forretningsfører og kasserer)

Cand. teol. Sanne Bojesen (udgravningskontakt)

Stud. teol. Knud W. Skov

ISSN 0905 - 5827